

บริบท : อ้อย

พันธุ์อ้อย : พันธุ์อ้อยตระกูลเค (K, LK, NK, CK) หรือ CSB เป็นพันธุ์อ้อยที่ได้รับความนิยมมากที่สุด รองลงมา คือ พันธุ์ขอนแก่น ชัยนาท และอุททอง
คุณสมบัติ : ให้ผลผลิตสูง ความหวานสูง ต้านทานต่อโรค/แมลง ไร่ต่อไร่หลายครั้ง และทนทานต่อการหักล้ม

Blue Print อ้อยและน้ำตาล

ต้นน้ำ

พื้นที่เก็บเกี่ยว : 11.47 ล้านไร่
จำนวนผู้เพาะปลูก : 345,000 ราย
ผลผลิตอ้อยรวมทั้งประเทศ : 121.91 ล้านตัน
ผลผลิตต่อไร่ : 10.63 ตัน/ไร่
ต้นทุนการผลิต : 1,041 บาท/ตัน
แหล่งผลิตที่สำคัญ : นครสวรรค์ กำแพงเพชร
กาญจนบุรี อุตรดิตถ์ นครราชสีมา
ราคาอ้อยโรงงานที่เกษตรกรขายได้ :
- ณ ระดับความหวานที่ 10 ซี.ซี.เอส ราคาอ้อย
ขั้นต้นฤดูการผลิตปี 2561/62 อยู่ที่ 700 บาท/ตัน
- ณ ระดับความหวานที่ 12.30 ซี.ซี.เอส ราคาอ้อย
ขั้นต้นฤดูกาลผลิตปี 2561/62 อยู่ที่ 880-900 บาท/ตัน
ราคาน้ำตาลทรายดิบตลาดนิวยอร์ก : 12.55 เซนต์/ปอนด์
(8.65 บาท/กก.)

กลางน้ำ

ประเภทผลิตภัณฑ์ : น้ำตาลทรายดิบ 65% น้ำตาลทรายขาว
33% Others 2% (กากน้ำตาล กากอ้อย ชานอ้อย)
โรงงานน้ำตาล : โรงงานน้ำตาล 57 แห่ง
ผู้รวบรวม : สถาบันชาวไร่อ้อย 36 สถาบัน
สัดส่วนการส่งออกน้ำตาลทรายโลก : บราซิล 48.7%
ไทย 13.8% ออสเตรเลีย 6.9%
ประเทศคู่ค้า : อินโดนีเซีย พม่า กัมพูชา ญี่ปุ่น และไต้หวัน
ประเทศคู่แข่ง : บราซิล อินเดีย ยุโรป และออสเตรเลีย
สัดส่วนการบริโภคน้ำตาลบริโภคภายในประเทศ (Domestic) :
ปริมาณ 2.5 ล้านตัน (คิดเป็น 25%) แบ่งเป็น ภาคอุตสาหกรรม
45% บริโภคในครัวเรือน 45% : เครื่องดื่ม 47% อาหาร 27%
ผลิตภัณฑ์นม 20% อื่นๆ 6%

ปลายน้ำ

ประเภทผลิตภัณฑ์ :
ขายอ้อย : ผลิตไฟฟ้า บรรจุภัณฑ์ ปาร์ติเคิลบอร์ด ซิลิกา
และถ่านชีวภาพ
กากหม้อกรอง : ผลิตปุ๋ยอินทรีย์
กากน้ำตาล : ใช้เป็นวัตถุดิบผลิตเอทานอล อาหาร
เครื่องดื่ม กรดอินทรีย์ กรดอะมิโน ยา
ปฏิชีวนะ พอลิเมอร์ สารให้ความหวาน
ยีสต์ เอนไซม์ และวิตามิน
สัดส่วนการส่งออก (Export) : ปริมาณ 7.8 ล้านตัน
(คิดเป็น 75%)
ตลาดส่งออกหลักในเอเชีย : อินโดนีเซีย 30% ไต้หวัน
14% กัมพูชา 11% พม่า 10% ญี่ปุ่น 5% อื่นๆ 30%

สภาวะการแข่งขัน : อุตสาหกรรมน้ำตาลไทยมีศักยภาพในการแข่งขันในตลาดโลก เนื่องจากได้เปรียบเรื่องระยะทางและมีต้นทุนขนส่งต่ำกว่าจากท่าเลที่ตั้งอยู่ในเอเชียซึ่งเป็นภูมิภาคที่มีความต้องการนำเข้าสูงโดยเฉพาะการส่งออกไปจีน อินเดีย อินโดนีเซีย และญี่ปุ่น ที่มีความต้องการนำเข้าเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

นโยบายรัฐ

- มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตน้ำตาลและการลดการเผาอ้อย โดยสำนักคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย มีข้อกำหนดว่าหากเกษตรกรเผาอ้อยจะถูกตัดราคาอ้อย ณ หน้าโรงงาน 30 บาทต่อตัน ซึ่งเงินดังกล่าวจะถูกถ่ายโอนผลประโยชน์ไปให้กับเกษตรกรที่ตัดอ้อยสดซึ่งจะได้รับตั้งแต่ 70-120 บาทต่อตัน
 - มาตรการปล่อยสินเชื่อให้กับชาวไร่อ้อยที่เป็นสหกรณ์การเกษตรหรือวิสาหกิจชุมชน วงเงิน 6,000 ล้านบาท เพื่อนำไปซื้อเครื่องจักรที่ใช้ในกระบวนการผลิตอ้อย ได้แก่ รถรางใบ รถคีบอ้อย และรถตัด
 - มาตรการในระยะยาว รัฐบาลได้เห็นชอบมาตรการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพของไทย ปี พ.ศ.2561 - 2570 โดยนำมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ฐานชีวภาพใน 3 อุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ พลาสติกชีวภาพ (Bio Plastic) เคมีชีวภาพ (Biochemical) และชีวเภสัชภัณฑ์ (Biopharmaceutical) ซึ่งจะช่วยดูดซับปริมาณอ้อยและน้ำตาลออกไปจากระบบ
- หน่วยงานสนับสนุน :** สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาล สมาคมชาวไร่อ้อย สมาคมโรงงานน้ำตาลทราย